STATWI BIBLIĊI

Din is-sena fl-okkazjoni tal-festa titulari ta' Marija Bambina, l-istatwi li mill-imgħoddi kienu jintramaw fi Triq Santa Luċija, se jiġu armati fi Triq 21 ta' Settembru, kantuniera ma' labour Avenue.
Għal din ir-raġuni dawn l-istatwi ġew restawrati u mogħtija d-dehra oriġinali tagħhom. Dan il-bżonn ilu jinħass, għax illum Triq Santa Luċija saret triq traffikuża ħafna, u għalhekk mhux darba u tnejn li dawn l-istatwi ġew milquta. Fuq kollox il-post fejn se jiġu armati hu aktar wiesa u għalhekk wieħed jista' japprezzahom aktar. Dawn kienu inħadmu qrib mitt sena ilu minn Ċensu Cremona, li barra li kien statwarju tajjeb u ta' ħila kien xenejografu fit-tijatru rjal. Kemm hu hekk jekk wieħed jifli sew dawn l-istatwi jinduna li għandhom qagħda tijatrali kbira u dan wieħed jista' jikkonfermah fl-ilblies u fil-qagħda tagħhom.
Fl-okkażjoni tar-restawr ta' dawn l-istatwi u l-ispustjar tagħhom fi Triq ġdida ħsibt li permezz ta' din il-kitba naraw flimkien lil min qegħdin jiffiguraw dawn l-istatwi. Insibu tnax-il waħda u se ngħidu, fil-qosor xi ħaġa fuq kull waħda minnhom.

U se nibdew bl-istatwa ta' Ester. Din kienet mara Lhudija, tgħix fil-Persja u laħqet sultana t'hawnhekk mis-sultan Asweru, minflok Waste li rrifjutat talba tas-sultan.
Is-sultana Ester kienet strumentali biex ħelset lil Lhud minn gwaj kbir li kien mhedded fuqhom minn Ħamar.
Dan Ħamar, tlewwem ma' Morkedaj, li kien il-kuġin ta' Ester, u ħalef Ħamar li joqtol il-Lhud kollha tal-Persja. Ester daħlet quddiem Asweru u qaltlu bil-ħsieb ta' l-uffiċjal u s-sultan Asweru ħeles lil poplu Lhudi minn dik it-traġedja. Din il-ġrajja insibuha imniżżla f'wieħed mill-kotba ta' l-Iskrittura, u għalhekk hu magħruf bħala l-ktieb ta'Ester.

It-tieni statwa tiffigura lil Rebekka.
Din kienet bint Betwel l-Arami. Meta Iżaak kellu erbgħin sena iżżewwiġha u meta dan kellu sittin sena Rebekka wildet iż-żewġ uliedha Għesaw u Ġakobb.
Fil-ktieb tal-Ġenesi, naqraw li din kienet mara sabiħa u nsibu wkoll il-ġrajja meta din il-mara qarrqet b'żewġha, Iżaak (li dan kien spiċċa għama) u ressqitlu lil Ġakobb minflok lil Għesaw għal barka speċjali tal-missier.
Meta Għesaw għaraf x'għamlitlu ommu Rebekka irrabja u għalhekk Rebekka bagħtet lil Ġakobb għand ħuha Laban biex jeħles mill-qilla ta' ħuħ Għesaw.

F'dan is-sett statwi insibu wkoll l-istatwa ta' Rakele. Din kienet bint Laban u twieldet f'Ħaran u f'żogħżitha kienet tirgħa n-nagħaġ. Kienet ukoll in-neputija ta' Rebekka.
Ġara li meta Ġakobb kien Ħaran iltaqa' magħha ħabbha ħafna u iżżewwiġha. Kienet hi li welldet lil Ġużeppi, li flimkien ma' ħutu l-oħra, iffurmaw it-tnax-il tribu ta' Israel. Mietet meta welldet lil Benjamin u difnuha fi Triq Efrata li hi Betlem u Ġakobb waqqaf ħaġra fuq il-qabar tagħha.

L-istatwa li se naraw issa tfakkarna f'Ruth. Din kienet xebba minn art Mowab. Fil-ktieb ta' l-Iskrittura li jġib isimha, naqraw kif din ix-xebba, iżżewġet raġel minn ġens Lhudi, iżda meta miet, ma kienx hemm tfal. Wara din il-mewt, Ruth, flimkien ma' Noemi, omm żewġha, telqet lejn art Israel. Hemm Ruth iżżewġet lil Bogħaz, li kien qarib missier żewġha.
Miż-żwieġ ta' Ruth u Bogħaz twieled tifel Għobed, li meta kiber kellu iben Gesse li minnu tnissel David. Ruth għalhekk hija l-bużnanna ta' David li minn nisel tiegħu twieled Sidna Ġesu Kristu.

Rabta ma' din l-istatwa, naraw statwa oħra - Noemi. Din isimha jfisser "Ħlewwa tiegħi"
Kienet omm ir-raġel ta' Ruth u żewġha kien Elimelek. Meta dan miet Noemi u Ruth għexu flimkien u wara ftit marru flimkien Betlehem u l-poplu hemm ta merħba kbira. Kienet Noemi li wżat l-influwenza tagħha biex Ruth iżżewġet lil Bogħaz.

Aħna u naraw dawn l-istatwi l-ħarsa tagħna taqa' fuq statwa oħra sabiħa li din tiffigura lil Abigael.
Din kienet mart Nabal li kien raġel kattiv ħafna. Fil-ktieb ta' Samwel naqraw il-ġrajja meta David, iddispjaċut għal dak li kien għamillu Nabal, ħalef li jivvendika ruħu minnu, iżda hawn daħlet Abigael li kkonvinċiet lil David biex iwaqqaf il-vendetta tiegħu u rnexxielha. Meta Nabal miet, David, iżżewweġ lil Abigael.

ikompli f'paġna 73

ikompli minn paġna 71

Statwa oħra tiffigura lil Sara mart Abram. Kellha disgħin sena meta welldet lil Iżaak.
Sara mietet ta' 127 sena f'Qirjat Arba u difnuha fil-għar ta' l-għalqa ta' Marħila, quddiem Mamre, li hi Ħebron f'art Kangħan.

L-istatwa l-oħra li se naraw tiffigura lil Debora. Din kienet profetessa mimlija għajnuna kbira minn Alla. Kienet mart Lafidot u kienet strumentali biex teħles lil Lhud minn Siseru li ried jagħmel massakru minnhom.
Kienet Debora li ħajret lil Baraq joħroġ għal Siseru u jiġġilidlu, u Baraq, li allura kien wieħed mill-kapijiet tan-Neftali, ried li Debora tmur miegħu għall-battalja biex il-preżenza tagħha turi lin-nies tiegħu li Alla kien magħhom u hekk timlihom bil-kuraġġ. Kienet Jael iżda li meta Siseru kien rieqed fil-kamp waħlitlu għamla ta' grampun twil f'nagħsu u miet u hekk il-poplu Lhudi inħeles u dak in-nhar Debora għanniet għanja ta' radd il-ħajr li nsibuha fil-ktieb ta' l-Imħallfin.

Statwa oħra f'dan is-sett tiffigura lil Susanna mart Jojakim. Kienet bint Ħilqija. Kellha fuqha l-biża t'Alla. Żewġha kellu ġnien kbir u għal ħabta ta' nofs il-jum hi kienet tinżel fih.
Żewġ imħallfin xjuħ, li xejn ma kienu magħrufa għat-tjubija tagħhom xeħtu għajnejhom fuqha u xtaquha. Darba daħlu fuqha waqt li kienet tinħasel fil-ġnien u għax waqqfitilhom, akkużawha li nqabdet ma żagħżugħ. Iltaqgħet il-Miġemgħa li kkundannat lil Susanna għall-mewt iżda huma u sejrin biha tfaċċa Danjel il-profeta. Għarbel iż-żewġ imħallfin u kixef il-qerq tagħhom u hekk Susanna inħelset mill-mewt...

Gagħel
Il-ġrajja tal-qalbiena Gagħel insibuha miktuba fil-ktieb ta' l-Imħallfin. Din il-mara għandha rabta ma' mara oħra ta' qawwa kbira u profetessa - Deborah.
Gagħel kienet il-mara ta' Heber il-Keni u kellha rabta mal-qtil ta' Sisra. Dan kien għakkes il-poplu Lhudi għal għoxrin sena sħaħ. Kellu qawwa kbira ta' disa mitt karru tal-ħadid. Kienet il-profetessa Deborah li bagħtet lil Baruk biex jeqred il-qawwa ta' Sisra u Baruk irnexxielu joqtol sa l-inqas suldat, iżda Sisra ħarab u sab kenn fil-kamp ta' Gagħel. Din laqgħetu, u tatu l-kenn u saħansitra sqietu iżda meta raqad qabdet musmar ta' l-għarix u daħlitulu f'nagħsu u hekk (permezz ta' Gagħel) Sisra, tilef il-ħajja tiegħu.

L-aħħar żewġ statwi li se naraw jiffiguraw lil Sant'Anna u lil San Ġwakkin, il-ġenituri tal-Madonna. Kienu t-tnejn mit-tribu ta' Ġuda mid-dar tas-Sultan David u fi xjuħithom marru joqogħdu Ġerusalemm mill-Galilija u hemm kellhom tarbija li semmewha Marija.
Dan nafuh mit-tradizzjoni antika għax mill-Iskrittura ma nafu xejn dwarhom. Fis-seklu erbgħa Sant'Elena bniet knisja fuq il-post fejn kienu jgħixu dawn iż-żewġ qaddisin.

Kif rajna dawn l-istatwi barra li qegħdin isebbħu l-ambjent tal-festa tan-Naxxar, fihom tagħlima. Ilkoll kellhom xi virtu li spikka fil-Madonna. Kienu xebħ fil-bogħod ta' mara li tnisslet bla dnub, u saret Omm il-Feddej.

Tony Terribile

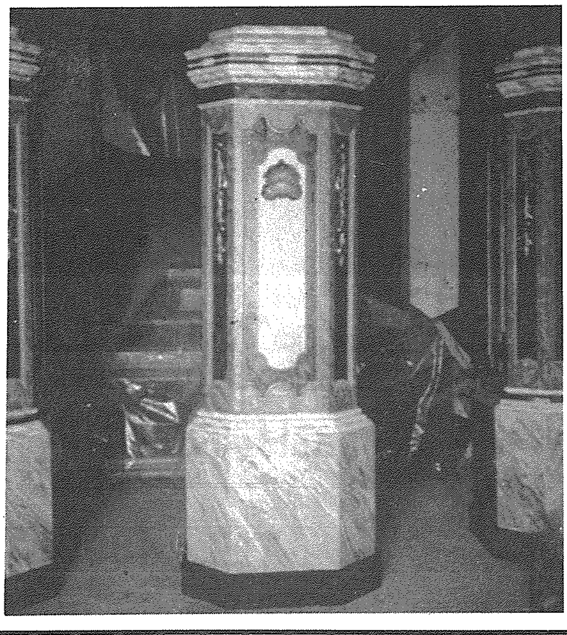

Pedestall tal-Istatwi kif ġew irranġati din is-sena.